از میان خبرها

مدیر کل مدیریت بحران استانداری:

خراسان جنوبی وارد نوزدهمین سال خشکسالی شد

فرخ نژاد– بارندگی های دو روز گذشته هم دردی از بی آبی استان که طی ۱۸ سال گذشته به واسطه قهر طبیعت بر خراسان جنوبی تحمیل شده است دوا نکرد و خراسان جنوبی با شاخص هایی همانند بیلان منفی برداشت آب، فرونشست ها و کاهش شدید بارندگی نسبت به بلند مدت ، وارد نوزدهمین سال خشکسالی شد.

به گزارش «خراسان جنوبی» هرچند بارندگی های دو روز گذشته سبب شد تا رودهای خشک این استان در آخرین ماه از فصل زمستان بخروشد و سیلاب های خروشان پشت سدو بندها جمع شود و باغ ها، زمین ها و دشت ها تا حدودی سیراب شود اما به اذعان کارشناسان این بارندگی ها نمی تواند زخم های عمیق ناشی از ۱۸ سال خشکسالی استان را التیام بخشد و به همین دلیل خراسان جنوبی همچنان خشکسال است و باید همه، بیشتر از همیشه در صرفه جویی آب بکوشند و طرح ها و پروژه های آبخیزداری هم بیش از این به اجرا درآید تا زمینه ای برای حیات دوباره سفره های آب زیر زمینی فراهم شود.

مدیر کل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی با ابراز خرسندی از بارندگی های مناسب دو روز گذشته در استان به «خراسان جنوبی» می گوید: هرچند این بارندگی در برخی از نقاط استان به بیش از ۴۰ میلی متر رسید اما چون بارندگی ها هنوز حتی به میانگین سال گذشته هم نرسیده است خراسان جنوبی همچنان خشکسال است و نوزدهمین سال خشکسالی را تجربه می کند.

مهندس «میرجلیلی» با بیان این که امید همه به بارندگی روزهای باقی مانده از اسفند و بهار سال آینده است می افزاید: حتی اگر در این ماه ها هم بارندگی های خوبی داشته باشیم باز هم جبران کاستی بارندگی امسال و سال های قبل را نخواهد کرد. پس تنها راه این است که استفاده بهینه ای از آب های موجود داشته باشیم و هزینه بیشتری برای اجرای پروژه های آبخیزداری صرف کنیم.

به گفته وی حدود ۱۷ تا ۱۸ شاخص برای خشکسال بودن یک نقطه در نظر گرفته می شود که یکی از آن ها بیلان منفی برداشت آب از چاه ها و منابع آب زیرزمینی است که در خراسان جنوبی این شاخص ۱۲۵ میلیون متر مکعب است. همچنین این استان شاهد فرونشست های عظیم در نقاطی مانند سرایان، فردوس و... است که آخرین مرحله از خشکسالی به حساب می آید.

دیگر این که میانگین بارندگی در این استان نسبت به بلند مدت خیلی کاهش دارد طوری که خراسان جنوبی از اردیبهشت امسال به غیر از این بارندگی های اخیر باران در خوری نداشته است.

وی با اشاره به این که در دو روز گذشته بارندگی ها در بعضی از نقاط استان به بیش از ۴۰ میلی متر رسید که در نوع خود یک نوع رکورد برای آن نقاط به حساب می آید ادامه می دهد: در مهر و آبان بازدیدهایی از نقاط سیل خیز استان انجام شد و مدتی قبل هم حدود یک میلیارد تومان به غیر از منابع اعتباری که پروژه های آبخیزداری استان بودجه دارد برای اجرای طرح های آبخوان داری و آبخیزداری تخصیص یافت.

به گفته وی همین اقدامات پیشگیرانه سبب شد تا سیلاب های خروشان پشت پروژه های آبخیزداری متوقف شود و کمتر به نقاط مختلف روستایی، ابنیه، راه ها و... خسارت وارد شود و در عین حال سبب تزریق آب به منابع زیرزمینی شود. این مقام مسئول به جمع شدن آب در پشت سدهای نهرین، شهید پارسای سرایان، شوسف، مهویدو... در بارندگی های دوروز گذشته اشاره می کند و می افزاید: جمع شدن آب پشت برخی از سدها مانند سد نهرین که آب شرب مردم طبس هم از آن تامین می شود جای بسی خوشحالی و خرسندی دارد. همچنین در سد مهوید ارتفاع آب به ۴/۵ متر رسیده است و لبریز شده است.

به علاوه به دلیل اهمیت اجرای پروژه های آبخیزداری و آبخوان داری امسال یک دهم اعتبارات مدیریت بحران به این موضوع اختصاص یافته است. «میرجلیلی» به آمادگی بیش از ۵۰ تیم امدادی و عملیاتی در دو روز گذشته اشاره می کند و می گوید: با این که حجم بارندگی خیلی زیاد بود اما به دلیل اقدام های پیشگیرانه خسارات ناچیزی به نقاط سیل خیز استان وارد شد.

وی با بیان این که هنوز برآورد ریالی خسارت های بارندگی های دوروز گذشته نهایی و سرجمع نشده است می افزاید: در این بارندگی ها به تعدادی از ایل راه و راه های روستایی، شانه های خاکی جاده ها، قنات ها و... خسارت وارد شد و چند واحد مسکونی هم دچار آبگرفتگی شد که مشکل بلافاصله برطرف شد.

موضوع دیگری که مدیر کل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی به آن اشاره می کند این است که بیشتر بارندگی هایی که در خراسان جنوبی به سبب تغییر اقلیم رخ می دهد به صورت رگباری است و در مدت کوتاهی اتفاق می افتد به همین دلیل باید به طور حتم اقدام های پیشگیرانه و اجرای پروژه آبخوان داری و آبخیزداری در این زمینه مدنظر باشد. به گفته وی همین اقدام های پیشگیرانه سبب شده است تا در سال مالی گذشته خسارت مالی ناشی از سیل در خراسان جنوبی ۳۸ درصد کاهش یابد و طی چهار سال گذشته حتی یک نفر فوتی به دلیل این رخداد طبیعی در استان نداشته باشیم.

۲۱ میلی متر در سرایان باران آمد

موسوی– بارندگی های دوروز گذشته در شهرستان سرایان به ۲۱ میلی متر رسید. به گزارش «خراسان جنوبی» بارش باران در سرایان موجب خوشحالی مردم شد و کشاورزان این شهرستان بیل به دست گرفتند و برای هدایت و مهار روان آب ها راهی مزارع و باغ ها شدند.

علاوه بر این بارندگی سبب آبگرفتگی معابر و طغیان برخی از رودخانه های فصلی این شهرستان شد.

کارشناس مرکز هواشناسی سرایان میزان بارندگی ها در شهرستان را طی دو روز گذشته ۲۱ میلیمتر اعلام کرد و گفت: از ابتدای سال زراعی جاری تاکنون میزان بارندگی ها در این منطقه ۲۸/۲ میلی متر بوده است که در مقایسه با سال گذشته این میزان ۶۸ درصد کاهش نشان می دهد.

«پیشدادی» با بیان این که بارش باران جان تازه ای در مراتع و مزارع کشاورزی این شهرستان دمید، از ادامه بارش ها تا روزهای پایانی هفته خبر داد و افزود: این بارندگی ها باعث نفوذ آب در خاک و افزایش میزان رطوبت آن شد و امید را در دل کشاورزان زنده کرد.

منصورآباد یک روستای خاص است

دل نا آرام تنگه هرمز خراسان جنوبی

فرخ نژاد– جغرافی دانان از این معبر استراتژیک و سوق الجیشی به عنوان تنگه هرمز استان نام می برند زیرا «منصورآباد» به عنوان شاهرگ حیاتی منطقه در وسط سه معبر واقع شده است. یعنی شریان های جاده ای هریک از شهرستان های درمیان، زیرکوه و بیرجند به این نقطه منتهی می شود.

این نقطه استراتژیک به لحاظ تقسیمات کشوری جزو بخش قهستان شهرستان درمیان به حساب می آید و به واسطه موقعیتی که دارد باید آن قدر اقتصادش پویا می بود که نه تنها هیچ گونه مهاجرتی را در آن شاهد نمی بودیم بلکه یک نقطه روستایی رو به توسعه و گسترش به لحاظ جمعیتی، اقتصادی و... به حساب می آمد طوری که زمینه تامین اشتغال روستاهای اطراف را هم فراهم می کرد اما به قول منابع آگاه در شرایط فعلی کاری که انجام نشده است بهره برداری از این موقعیت ویژه و خاص است.

باید این نقطه به واسطه موقعیت ویژه اش یک شهرک کارگاهی روستایی می بود نه این که صاحبان همان تعداد اندک کارگاه های ایجاد شده هم به سبب چوبی که برخی دستگاه های اجرایی لای چرخ آن ها می گذارند عطای فعالیت را به لقایش بخشیده و راهی شهر شوند و مشکلات شهرنشینی را به جان بخرند.

در این بین بی توجهی و کمبودها در این نقطه به حدی بوده است که طی چند سال اخیر حدود ۱۰۰ نفر از اهالی منصورآباد به شهرها مهاجرت کرده اند.

این نقطه روستایی که تا حدودی در نیمه راه شهرهای اسدیه، زهان و بیرجند واقع شده است و یک شاهرگ حیاتی به حساب می آید فاصله ۵۵ کیلومتری تا مرکز استان و ۴۰ کیلومتری تا مرکز شهرستان دارد.

اکنون جمعیت ساکن در منصورآباد ۳۵۰ نفر در قالب ۱۱۰ خانوار است و از امکاناتی مانند جاده آسفالته، آب، برق، تلفن و... بهره مند هستند.

این نقطه روستایی در معبر ارتباطی سه شهرستان درمیان، زیرکوه و بیرجند قرار دارد اما مسیری که از وسط این روستا می گذرد از کمترین ایمن سازی بهره می برد به طوری که گاه و بیگاه صدای وقوع تصادف های دلخراشی در گوش اهالی می پیچد. به علاوه مسافران و عابران همیشه با دلهره و ترس از این نقطه می گذرند زیرا خطر در کمین است.

• نیاز به احداث یک میدان

آن طور که دهیار روستا می گوید: خواسته اهالی این است که برای ایمن سازی سه راهی منصورآباد یک میدان در نقطه تلاقی جاده های این روستا ایجاد شود تا از تصادف های جرحی و فوتی زیاد این نقطه کاسته شود. «کیانی» اشاره ای به فوت پنج نفر طی چند سال اخیر در سه راهی منصورآباد دارد و می افزاید: با این که مکاتبات زیادی با اداره کل حمل و نقل جاده ای و پایانه های استان انجام شده است اما با ایجاد میدان در سه راهی منصورآباد موافقت نکرده اند و هر روز مسافران و عابران با ترس و دلهره از این محور عبور می کنند.

• تعطیلی پاسگاه

موقعیت سوق الجیشی این نقطه روستایی در میان سبب شده است تا از حدود پنج دهه قبل در سه راهی منصورآباد پاسگاه ایجاد شود اما حدود یک دهه است که این امکان با تمام امکانات و تجهیزات فراهم شده تعطیل است و پیگیری های مسئولان روستا هم برای راه اندازی دوباره آن راه به جایی نبرده است.

به گفته دهیار منصورآباد چون این منطقه یک شاهرگ حیاتی برای دسترسی به نقاطی مانند آرین شهر، زهان، اسدیه و قهستان به حساب می آید لازم است پاسگاه آن دوباره راه اندازی شود. همچنین به واسطه تردد های زیادی که در این محور انجام می شود و از بیرجند تا اسدیه هم نقطه ای برای استمرار پلیس راه وجود ندارد این نقطه گلوگاهی می تواند بهترین مکان باشد طوری که دهیاری منصورآباد حاضر است هر امکانی که برای ایجاد و استقرار پلیس لازم باشد را مهیا کند اما هنوز به این خواسته هم توجهی نشده است.

در حالی که پلیس بیشتر در زمانی که تصادف در مسیر بیرجند- اسدیه رخ می دهد حضور می یابد و کمتر، نیرویی از پلیس راه در مسیر دیده می شود.

به گفته وی قهر چندین ساله آسمان با خراسان جنوبی سبب شده تا این نقطه کوهستانی درمیان هم مصون از آثار زیانبار آن نباشد طوری که دیگر نه از مزارع سرسبز سال های قبل و نه از باغ های میوه و نه از گله های چند هزار راسی دام در منصورآباد خبری هست در حالی که زمانی به واسطه دامداری های سبک و سنگین زیاد این نقطه قطب لبنیات منطقه به حساب می آمد.

• سد خاکی ایجاد شود

حالا که خشکسالی ماندگار شده و چشمه سارها و قنات های روستا خشکیده است و باقی مانده رگ های حیات آن هم در حال خشکیدن است خواسته اهالی منصورآباد این است که در بالادست روستا سد خاکی ایجاد شود تا منبعی برای تغذیه این منابع آبی در حال از بین رفتن باشد.

به گفته دهیار روستا، مردم منصورآباد اعلام آمادگی کرده اند تا اگر منابع طبیعی این منبع آبی را در روستا ایجاد کند نیمی از هزینه های آن را متقبل شوند زیرا از بین رفتن منابع آبی منصورآباد سبب شده تا کوچ جوانان روستا بیش از پیش شدت گیرد.

«کیانی» می افزاید: در این خشکسالی ها حتی سیستم های نوین آبیاری بعد از هزینه کرد بالا جواب نمی دهد و افرادی پس از چند سال مجبور به جمع کردن تجهیزات و امکانات خریداری شده می شوند در حالی که اگر به جای آن به ایجاد سد و بندهای خاکی در بالادست منابع آبی روستا ها توجه شود به طور حتم بازدهی بیشتری خواهد داشت. به گفته وی نبود منابع آبی پایدار در منصورآباد سبب شده است تا بیشتر جوانان این روستا که ممر درآمدی به جز کشاورزی و دامداری ندارند مجبور به مهاجرت از منصورآباد شوند طوری که هر جوان به محض این که تشکیل زندگی داد هفته بعد از ازدواج در شهر به دنبال خانه و شغل می گردد.

بعلاوه در کنار زمین هایی که اورژانس جاده ای منصورآباد در آن نقطه ایجاد شده است زمین رها شده وجود دارد که می تواند برای ایجاد کارگاه های کوچک اقتصادی متقاضیان روستایی مورد استفاده قرار گیرد اما منابع طبیعی این زمین ها را ملی اعلام کرده است و افرادی هم که اقدام به ایجاد کارگاه در این قسمت کرده انداخطار گرفته اند و در صورتی که این زمین ها را تخلیه نکنند اقدام به تخریب آن خواهد کرد.

از جمله کارگاه های این نقطه یک کارگاه صنایع چوب است که با ایجاد آن پنج نفر مشغول به کار شده اند اما هر روز با هشدار منابع طبیعی مواجهند و با ترس و دلهره کار می کنند.

> دهیار منصورآباد مسئله ای اساسی داد سرمایه گذاران کارگاه های کوچک را درآورده است و آن هم این است که هر فردی که متقاضی ایجاد کسب و کار باشد به دلیل سنگ اندازی های زیاد از سوی برخی دستگاه های اجرایی، چند ماه بعد از رفت و آمد زیاد بی خیال کار می شود و عطای کار را به لقایش می بخشد

• سرمایه گذار برای پمپ بنزین

دیگر این که یک سرمایه گذار از آسفیج برای ایجاد پمپ بنزین، گاز وئیل و گاز در سه راهی منصورآباد اعلام آمادگی کرده است اما اداره حمل و نقل جاده ای و پایانه ها مجوز راه اندازی آن را نمی دهد.

«کیانی» که خودش به دنبال ایجاد کارگاه بزرگی در زمینه لبنیات است از این که سرمایه گذاران در نقاط مختلف به ویژه روستاها حمایت نمی شوند گلایه دارد و اظهار می کند: روستاییان برای ایجاد واحدهای اشتغال زایی روستایی در مناطق مرزی باید تسهیلات قرض الحسنه بدون سود و یا با سود بسیار کم دریافت کنند اما وقتی به بانک برای دریافت تسهیلات مورد نظر مراجعه کرده اند گفته اند تسهیلات با سود هشت درصد پرداخت می شود.

مسئله دیگری که او در این زمینه یادآور می شود این است که باید مسئولان مرتبط، علوفه های مورد نیاز دام ها را به صورت یارانه ای در اختیار آن ها قرار دهند تا شیری را که به کارگاه های لبنیاتی می فروشند صرفه اقتصادی داشته باشد زیرا وقتی که دامدار درآمدی از محل فروش شیر به واسطه خرید علوفه گران ندارد با دریافت آذوقه یارانه ای، کار کردن کمی برای وی صرفه خواهد داشت.

به گفته وی خشکسالی ها امان مردم را بریده است طوری که ۸۰ درصد دام های سنگین و سبک قطب لبنیات منطقه از بین رفته است.

به علاوه این را هم باید در نظر داشت که حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد دام سنگین منطقه در روستای منصورآباد است اما چندان حمایتی از دامداران این روستا نمی شود.

دیگر این که ماندگاری خشکسالی ها سبب شده تا تنها محصول این روستا اکنون زرشک باشد و بیشتر زمین های کشاورزی و باغی منصورآباد به زیر کشت این محصول کم آب خواه برود.

• دادکارآفرینان

وی می گوید: مسئله ای اساسی داد سرمایه گذاران کارگاه های کوچک را درآورده است و آن هم این است که هر فردی که متقاضی ایجاد کسب و کار باشد به دلیل سنگ اندازی های زیاد از سوی برخی دستگاه های اجرایی، چند ماه بعد از رفت و آمد زیاد بی خیال کار می شود و عطای کار را به لقایش می بخشد. به گفته وی لازم است مسئولان کمی در این زمینه تسهیلاتی برای سرمایه گذاران قایل شوند تا این نقطه روستایی که در گلوگاه اقتصادی استان قرار دارد بتواند گامی برای پیشرفت و توسعه و ایجاد اشتغال بردارد.

اداره ای که متقاضیان سرمایه گذاری در این روستا بیشتر نسبت به آن گلایه دارند منابع طبیعی است زیرا بیشتر زمین ها را ملی اعلام کرده است و اجازه استفاده از اراضی را که سال های سال آبا و اجداد مردم روی آن کشت و کار می کردند نمی دهد.

دیگر خواسته اهالی منصورآباد به واسطه موقعیت ویژه آن این است که یک سالن چند منظوره برای برگزاری جلسه ها در این روستا ایجاد شود زیرا به طور معمول برخی از جلسه ها در این روستا که بین سه معبر جاده ای قرار گرفته است برگزار می شود.

دهیار منصورآباد با اشاره به اجرای نیمه تمام طرح هادی این روستا می گوید: عده ای از اهالی متقاضی زمین هستند اما چون این نقطه کوهستانی است نیاز به تسطیح زمین است ولی بنیاد مسکن این کار را انجام نمی دهد تا بتوانیم زمین ها را به متقاضیان واگذار کنیم.

«کیانی» از تخریب ۲۰ واحد مسکونی غیر مقاوم در این روستا خبر می دهد که صاحبان آن با استفاده از تسهیلات مسکن روستایی می خواهند برای ایجاد واحد مسکونی مستحکم و مقاوم اقدام کنند.

همچنین اهالی خواستار تسریع در گاز رسانی به این روستا هستند زیرا علاوه بر بهره مندی اهالی از این نعمت، کارگاه های تولیدی هم می توانند دستگاه هایی را خریداری کنند که انرژی مورد نیازشان با گاز تامین شود.

مقطع آموزشی این روستا تا راهنمایی است اما قرار است تا یک باب مدرسه شبانه روزی هم خیران در این روستا ایجاد کنند زیرا به دلیل نبود مدرسه شبانه روزی بیشتر دانش آموزان روستاهای همجوار مجبور ند به اسدیه مرکز شهرستان درمیان بروند.

«خراسان جنوبی» در گزارشی که ۲۴ اردیبهشت سال ۹۴ با عنوان «مثل تنگه هرمز» منتشر کرد در این مطلب که گزارش یک گردش علمی دانشجویی بود استاد همراه با این دانشجویان وقتی به سه راهی منصورآباد رسید دستور توقف وسیله نقلیه را داد تا دانشجویان را با تنگه هرمز خراسان جنوبی آشنا کند.

تنگه هرمز توصیف عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان خراسان جنوبی از این قسمت بود و گفت: این مسیر استراتژیکی و سوق الجیشی سه معبر دارد که به شهرستان های درمیان، زیرکوه و بیرجند می رود.

دکتر «خلیل الهی» که خود کتاب جغرافیای استان خراسان جنوبی را هم تالیف کرده است به روستای کوهستانی منصورآباد در این معبر اشاره کرد و ادامه داد: عامل توسعه این روستای کوهپایه ای جاده است و چون موقعیت استراتژیکی دارد اگر دولت در این منطقه سرمایه گذاری کند به طور حتم هزار سال پابرجا خواهد ماند و عامل توسعه این منطقه هم خواهد بود.

وی ایجاد جایگاه بنزین و گاز با توجه به تردد روزانه ده ها وسیله نقلیه از این مسیر، تعمیرگاه خودرو و دیگر مشاغل وابسته آن، راه اندازی مجتمع های تفریحی و رفاهی، ایجاد صنایع فرآوری مربوط به محصولات مزیت دار منطقه مانند زرشک با توجه به وجود زرشک زیاد در منطقه و استفاده زنبورها از گل زرشک، راه اندازی مجتمع شتر مرغ... را از عواملی اعلام کرد که می تواند به توسعه این منطقه بینجامد.

وی با اشاره به وجود نوعی گیاه با عنوان ریواس در این منطقه که روستاییان نحوه استفاده از آن را نمی دانند، افزود: این نوع گیاه در نیشابور هم می روید و منبع درآمدی برای روستاییان آن شهرستان است اما روستاییان درمیان با نحوه استفاده از آن آشنا نبوده به همین دلیل هیچ استفاده ای از آن نمی برند.

به منظور رفاه حال شهروندان گرامی مراکز ذیل در شهر بیرجند
آماده پذیرش آگهی در روزنامه خراسان سراسری و جنوبی می باشند
دفتر مرکزی: خیابان مدرس– بیست متری سوم شرقی جنب حج وزیارت پلاک ۴۳ تلفن: ۳۲۴۴۱۸۹۰–۳۲۴۴۵۰۹۰
شعبه ۱: حاشیه میدان اول توحید پلاک ۸۵ قلندری تلفن: ۳۲۴۴۸۰۷۱–۳۲۴۲۱۴۵۸
شعبه ۲: حد فاصل مدرس ۱۷ و ۱۹ پلاک ۱۶۱ روبروی قنادی خوشه مطلبی پور تلفن: ۳۲۲۲۹۹۲۲–۳۲۲۳۸۸۸۸
شعبه ۳: علیپور مقدم ۰۹۱۵۳۶۲۲۴۲۶
ج/۹۶۲۴۳۸۸۴